

Fra: Puk Draiby [<mailto:pd@sus.dk>]

Sendt: 17. august 2012 09:30

Emne: Re: Temamøde om udsatet grønlandere i Danmark d. 20/9 kl. 9.00-11.00

Kære Jette

Du får brevet her med det samme, samt svaret fra ministeren.

Bedste hilsner

Puk

Puk Draiby

Chefkonsulent / Chief Consultant

Socialt Udviklingscenter SUS

Nørre Farimagsgade 13

DK-1364 København K

CVR: 19187632

(+45) 3393 4450

pd@sus.dk

www.sus.dk

www.facebook.com/sus.dk

København, 21. juni 2012

Kære Karen Hækkerup

Vi har med glæde deltaget i Socialministeriets og Socialstyrelsens kortlægning af indsatsen for udsatte grønlændere i Danmark. Det er vores forventning, at denne vil give et godt afsæt for en national strategi for området, som kan sikre en kontinuerlig indsats i udvikling samt modvirke kortvarige og afbrudte indsatser. Nedenfor har vi skitseret vores tanker om, hvorfor en national strategi er nødvendig, og hvad denne bør indeholde.

Socialt udsatte og sårbare grønlændere, der bor i Danmark, er karakteriseret ved, at de ofte har massive sociale og psykiske problemer. Herudover mangler de ofte sproglige, uddannelsesmæssige og kulturelle forudsætninger, som er nødvendige for at klare sig i det danske samfund – og også for at kunne profiterere af almene tilbud til socialt udsatte og sårbare mennesker. Dette forstærkes desuden af, at grønlændere er danske statsborgere og derfor ikke får tilbudt en integrationsindsats på lige fod med andre medborgere med anden etnisk herkomst end dansk, der flytter til Danmark. Socialt udsatte og sårbare grønlændere opsøger sjældent selv den støtte og de indsatser, som systemet tilbyder, og er i høj grad i risiko for at blive socialt isolerede i det danske samfund. I forbindelse med evalueringen af opfølgningen på hvidbogen i 2008 konkluderede Rambøll at;

*"Nogle af de allersvageste grønlændere benytter kun i begrænset omfang almindelige tilbud til socialt udsatte. Dette synes at indikere et behov for særlige indsatser, der kan målrette tilbuddene til den enkeltes konkrete behov. Særligt i forbindelse med kontaktskabelsen synes det hensigtsmæssigt at have særlige tilbud, der formår at få skabt kontakt til udsatte grønlændere"*¹.

Gennem årene er der opbygget et stort kendskab og samarbejde mellem aktørerne på grønlænderområdet. Der er skabt en platform for metodeudvikling og faglig opkvalificering mellem alle relevante aktører på området. Der er taget initiativ til en række lokale tiltag, som fremmer samarbejdet og videndeling mellem de specialiserede tilbud til udsatte grønlændere og almene sociale tilbud og indsatser. Den specialiserede indsats varetages hovedsagligt af private aktører, der opererer på tværs af landet – primært De Grønlandske Huse, Kofoeds Skole og Foreningen Grønlandske Børn. Til sammen giver dette et stort potentiale for udvikling og kvalificering af indsatsen til gavn for den enkelte borger.

Med udgangen af 2012 ophører støtten til den landsdækkende udviklings- og formidlingsindsats samt en række lokale projekter og tiltag. Der ligger dog fortsat en stor opgave i fremadrettet at sikre udvikling på området. Udsatte grønlændere - voksne og børn - er en relativ lille gruppe, og det er vanskeligt at forestille sig, at fastholdelse og videreudvikling af en kvalificeret indsats kan varetages i det enkelte lokalområde alene.

¹ 'Evalueringen af opfølgningen på Hvidbogen om socialt udsatte grønlændere i Danmark', Rambøll Management for Servicestyrelsen, 2008.

I en national strategi for området bør der derfor afsættes midler til fortsat at sikre *erfarings- og videndeling* på tværs af landet samt midler til *udvikling og dokumentation* af indsatsen lokalt og nationalt. Det er i denne sammenhæng vigtigt, at der afsættes midler til at *inddrage målgruppen*, så der genereres viden om hvilke udfordringer og barrierer målgruppen selv oplever, og målgruppen inddrages i udvikling af nye tiltag og metoder.

Vi vil pege på, at der i de kommende år sættes fokus på følgende 3 områder:

1. Forebyggelse

En styrket tidlig og opsøgende indsats ift nyankomne grønlandere – børn og voksne. De Grønlandske Huse fungerer allerede som modtagecentre, men har ikke på nuværende tidspunkt ressourcer til at nå ud til alle nyankomne grønlandere med de ordinære driftsmidler alene. Husenes sociale projekter er derfor afgørende for en optimal forebyggende indsats for bl.a. nyankomne grønlandere, og der er i høj grad brug for permanente midler til at sikre den opsøgende indsats. Der skal tillige sættes fokus på hvordan øvrige aktører, kommunale såvel som private, aktivt kan indgå i et samarbejde om en tidlig indsats. Især skal der viden til kommuner, der ikke har en lokal indsats for udsatte grønlandere. For disse kommuner kan det være svært at løfte de opgaver, der er nødvendige for at sikre, at socialt udsatte grønlandere får et bedre liv, da de hverken har særlige ressourcer målrettet denne målgruppe eller en specialiseret viden om disse medborgere.

En god overgang til uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarked. Der er i praksisfeltet observeret et stigende antal unge grønlandere i Danmark – både nyttilflyttede og unge der er vokset op i Danmark – som ikke magter at gennemføre en ungdomsuddannelse eller varetage et job i Danmark. Undersøgelser viser, at 3.generationsgrønlandere klarer sig ringere end 3. generations flygtninge/indvandrere ift. uddannelse og arbejdsmarked. Der er behov for at undersøge, hvilke barrierer og udfordringer de unge møder samt at udvikle og afprøve tiltag, som bygger bro mellem unge grønlandere og uddannelsesinstitutioner samt arbejdsmarkedet. Det skal ske for at fastholde de unge, der er i gang med en uddannelse eller har fået et arbejde, og for at sikre, at flere grønlandske unge får en god start på uddannelses- og arbejdslivet i Danmark.

2. Integration

Der skal fortsat videreudvikles en integrerende indsats for udsatte eller sårbare grønlandere i Danmark, som med udgangspunkt i en helhedsorienteret indsats også inkluderer fokus på psykiske traumer, misbrug, skolegang, bolig, modersmålsundervisning, beskæftigelse etc. Generelt bør den almene indsats styrkes til i højere grad at kunne inkludere og rumme grønlandere i indsatsen. Der bør desuden fokuseres på at forebygge og håndtere den høje grad af social isolation og mangel på netværk, som mange herboende grønlandere oplever. Samtidig er der en del grønlandere, der er uafklarede omkring deres ønsker for fremtidens bopælsland: Vil de bo i Grønland eller Danmark? For at kunne yde den bedst mulige indsats er det derfor også nødvendigt at støtte borgerne i en afklaring omkring dette.

3. Viden og dokumentation

Styrkelse af formidling af viden om grønlandere til andre fagfolk i de danske kommuner skal forebygge stigmatisering og fremme forståelse samt bidrage til en mere kvalificeret og helhedsorienteret indsats om den specifikke målgruppe. Der bør - som tidligere nævnt - være et særligt fokus på de kommuner, der ikke har lokale indsatser for udsatte grønlandere.

Viden om målgruppen. Man kan groft skelne mellem to grupper af herboende grønlandere, som der er behov for mere viden om: De grønlandere, som allerede er massivt udsatte ved ankomsten til Danmark, og de grønlandere, der er socialt sårbare og som har risiko for at blive socialt udsat efter ankomsten til Danmark. Der er behov for viden om antallet af udsatte og socialt sårbare grønlandere i Danmark, 'vandring' ml. Grønland og Danmark og internt i Danmark samt målgruppens udfordringer, behov og ressourcer. Det er vigtigt, at målgruppen inddrages i denne vidensindsamling.

Viden om indsatser. Der er behov for at genere opdateret viden om, hvordan eksisterende indsatser og metoder virker samt udvikle og implementere relevante måder at dokumentere indsatsen fremadrettet. Denne viden skal danne baggrund for videreudvikling af indsatsen.

Vi håber, at du vil tage vores input med i den fremadrettede strategi for indsatsen for udsatte og sårbare grønlandere i Danmark, og står naturligvis til rådighed for uddybninger af ovenstående.

De bedste hilsner

Det Grønlandske Hus i København, Direktør Inger Bruun

Det Grønlandske Hus i Odense, Direktør Kirsten Mærsk

Det Grønlandske Hus i Aarhus, Forstander Svend Kolte

Det Grønlandske Hus i Aalborg, Leder Jan Thrysøe

Grønlanderafdelingen, Kofoeds Skole, Leder Kurt Olsen

Foreningen Grønlandske Børn, Generalsekretær Tina Frausing

Misbrugsbehandlingscenteret Frederiksberg Centeret, Leder Morten Dalsgaard

Socialt Udviklingscenter SUS, Teamchef Puk Draiby

SOCIAL- OG INTEGRATIONSMINISTERIET

Socialt Udviklingscenter SUS
Nørre Farimagsgade 13
1364 København K

Ministeren
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk
www.sm.dk

6 AUG. 2012

**Kære Inger Bruun, Kirsten Mærsk, Svend Kolte, Jan Thrysøe, Kurt Olsen,
Tina Frausing, Morten Dalsgaard og Puk Draiby**

Dato: 3. august 2012

Tak for jeres brev af 21. juni 2012 om jeres tanker om, hvorfor en national strategi for indsatsen for udsatte grønlændere i Danmark er nødvendig, og hvad denne bør indeholde.

J.nr. 2012-1840

Indledningsvis vil jeg gerne takke for jeres deltagelse i kortlægningen af den eksisterende indsats over for udsatte grønlændere og deres børn. En afgørende forudsætning for at kunne forbedre indsatsen er som bekendt, at man får et tilstrækkeligt overblik over, hvad der gøres i forvejen, og hvor der kan være behov for at gøre mere. Jeres bidrag har været meget vigtigt i den forbindelse.

Som I ved, vil kortlægningen danne baggrund for de drøftelser om en samlet strategi for området, der vil indgå i efterårets satspuljeforhandlinger for 2013, jf. aftalen mellem partierne ved sidste års satspuljeforhandlinger.

I forlængelse heraf vil jeg også takke for jeres konkrete bud på, hvad en national strategi på området bør indeholde. Jeres input vil blive taget med i de videre overvejelser, og det er mit håb og min forventning, at vi sammen kan udvikle og forbedre indsatsen over for udsatte grønlændere og deres børn.

Med venlig hilsen

Karen Hækkerup
Karen Hækkerup